

H.M. 199.

**LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION**

ORAN MU'N EAGLAIS.

LE IAIN MAC-MHATHAIN,

ANN AN UITHIST.

AN DARA CLO-BHUALADH.

NAM teannadh as ùr ris an dàn domh,
Cuiridh mi 'n Gàelic air dòigh,
An t-eadar-dhealachadh slàinteil
Th' eadar bhi cearr 'us a' chòir :
Cha tuig an duine 'n staid Nàduir
Briathran an t-Slànaighear mhòir,
Nas mò na thuigeas fear Gàelic
Laidinn a' Phàpa 'san Ròimh.

Dorehadas tiugh thainig oirnn,
Bho'n uair a thuit Adhamh o ghlòir.
Tre sheòltachd an àmhaid a mheall e,
Chaidh sinn air chall anns a' cheò.

Buaidh le comunn mo ghaoil !
Piseach air comunn mo ghaoil !
O ! soirbheachadh math leis a' chomunn
A chuir an droch obair fa-sgaoil.

Chòmhdaich an ceò ud an saoghal,
Aghaidh nan daoine 's nan slògh,
Ionnus gun d' fhàs iad cho baoghalt'
'Us euid diu cho faoin ris na h-eòin;
Dh'fhag sud an sùilean gun leirsinn,
'S an eridhe gun ghleus mar bu chòir,
'S a' muinntir nach tuig sud cha-n éisd iad,
Ri focal na réite d'an deòin.

Is eagalach cunnartach dhuinn
 Ceartas a' bagr' os ar cinn,
 An talamh a' sgitheachadh fodhainn,
 'Us othail air Ifrinn d'a chionn.
 Buaidh, &c.

Dh'fhàs sliochd Adhaimh mar bhrùidibh
 Thaobh eòlais 'us iùil agus beachd;
 Mar sin cha tuig iad an cunntas
 Tha 'n fhìrinn toirt duinn air ar staid,
 O mhullach ar einn gu ar sàiltibh
 'N ar truaillidheachd ghràineil gun mhais'
 'N ar lobhadh 'nar lotaibh, 's 'nar creuchdaibh,
 'S 'nar tobraichibh sgreubhach air fad.

Sluic eu-dionach nach cum
 Uisge ged rachadh e annt',
 Mar gharbh-thonnaibh beucach na fairge
 Nach aithnich là gailbheach seach ciùin.
 Buaidh, &c.

Ana'mannan sìorruidh neo-bhàsmhlor,
 'Cluich air bruaich àmhuinn nam pian,
 Ri mire, ri sùgradh, 's ri gàire,
 Deanamh toil Shàtain 's a rian;
 Ri othail 'us aighear 'us sòlas,
 Mionnan 'us èomhradh nach fhiach,
 Muinntir a stad anns a' chòmhnràid,
 'S nach deachaidh air fògradh do'n t-sliabh.

Teichibh le 'r n-anamannaibh truagh
 Dh' ionnsuidh na carraig' nach gluais,
 Iosa an Slànaighear gràdhach,
 Thug air an nàmhaid a' bhuaidh.
 Buaidh, &c.

Tha'm Fàidh Isaiah ag innseadh
 Mar tha na miltean do 'n t-slògh,
 Ged chì iad, cha chreid iad, 's ged chluinn iad
 Cha tuig iad an fhìrinn na's mò;

Muinntir air cinntinn cho saibhir
 Thaoblh pailteis an reamhrachd 's an sòigh ;
 Chaog iad a sùilean, 's an cluasan
 Dhùin iad roimh 'n fhuaim a bh'aig Pòl.

A' siubhal le 'm barailibh faoin,
 Ag imeachd le 'm mearachdaibh claoen,
 Is éitidh gun reusan a' chuideachd
 Nach gélleadh do ghuth an Ard Aoin.
 Buaidh, &c.

Dhùraigin innseadh 'na thrà dhuibh
 Maille ri Abrah'm 'us Maois,
 Isaac 'us Iacob 's na faidhean,
 Na h-Abstoil 's an Slànaighear gaoil :
 'Us ged nach do chreid thusa riamh iad,
 Tha 'n gealladh cho fialaidh 's cho saor ;
 Eirich gu grad 's na fan diomhain,
 Theirig do'n fhion-lios a shaoth'r.

Far am bheil craobhan a' fas,
 'Us meanglain gun chrionach fo bhlà,
 Lilidhean taitneach ro sgiamhach,
 'S e 's todhar d' am friamhaibh sud gràs.
 Buaidh, &c.

Muinntir gun aoradh, gun ùrnaigh,
 Nach fhiach leò gun lùb iad an glùn,
 Chithear iad fhathast ag éigheach
 'N an éigin ri sléibhtibh fo thùrs',
 A' caoidh mar chaill iad an cothrom,
 A bh' aca sa' choluinn o thùs,
 Ag iarraidh air beanntaibh 's air creagaibh,
 Am falach o eagal a ghnùis.

Glaodhaidh iad uile gu h-àrd
 Dol sios gu starsnich a' bhàis,
 Agimeachd gu lasraichibh sìorruidh
 'S a chaoidh cha tig erioch air an cràdh.
 Buaidh, &c.

Comunn mo ghaoil-sa da rìreadh
 A dh'innseadh an fhìrinn gun sgleò,
 'S a mhìnichheadh Criodha o'n Bhioball,
 Le dearbhailean cinnteach gu leòir;
 Cha'n fhalbhadh iad idir air thuairmeas
 Le aislingibh bruadair am beòil,
 Coltach ri caoirich an tuaineil,
 'N an doill dol mu'n cuairt anns a' cheò.

Mar a ni muinntir gun tùr,
 Aodhairean tha 'nan cinn-iùil,
 'Chuireas an searbh aum an àite
 A' mhilis do chàch anns gach cùis.
 Buaidh, &c.

An-aoibhinn do'n t-seòrs' ud gu cinnteach;
 Tha 'n teisteanas sgrìobhta mar tha ;
 'S tha bagraidhean eagalach fillt' ann
 Nach aithne do'n t-saoghal gun ghràs;
 Madraigd allta an anmoich
 Le 'm plaosgaibh cur anmannau bàs;
 O ! 's toilichte bhios na coin bhalbh ud,
 A bhi air an tearbadh o chàch.

Greimichean feòla a th' ann',
 Dh' àicheadh iad Criodha mar cheann ;
 B'fhearr leo deadh-ghean an t-saoghail
 Na dol air an taobh mach do'n champ.

Buaidh, &c.

Glaodhaidh iad uile le'm beusaibh,
 'S le 'n gniomh'raibh le chéile maraon,
 "Beir uainn e, beir uainn e, ceus e,"
 Gheibhear aig treud an droch Aoin;

“Cha charaid thusa do Cheasar,
 “Ma leigeas tu ’n ceud-ghin fa sgaoil.”
 Earrannan dhe ’n droch creud
 A th’ aig Eaglais stéidhicht’ nam plaosg.

A’ mealladh ’s a’ dalladh an t-sluagh,
 Le ’n druidheachd a’ bodhradh an cluas;
 Gadaichean agus luchd-reubainn,
 Tha fathast san Eiphit ’nan suain.

Buaidh, &c.

Na toraidhean tha iad a’ giùlan
 Cho soilleir r’ an eunntas ’s r’an gniomh,
 Naimhdeas’ us gamhlas ’us cùl-chainnt,
 Breugan ’us sùgradh gun rian:
 Mionnan ’us misg ’us ceòl-gàire,
 Clamharsaich ghràineil nach fhiach,
 Fanaid ’us bleid ’us droch nàdur,
 Uabhar ’us àrdan am friamh.

Is fúdar bàit’ iad gu léir
 Salann gun saill gun bhlas geur,
 ’N an closaichibh marbh’ anns an fhàsach,
 Am boladh ’s an àileadh ro bhreun.

Buaidh, &c.

Muinntir tha deanamh le’n innleachd
 Leac-lighe nam firean deadh-mhais;
 Mar bhallaibh geal’ air an aoladh,
 Cho mìn ris an t-siod’ o’n leth mach;
 ’S nan tugadh tu pionag á aodunn,
 Chitheadh tu caochladh gach dath,
 Tha buidh’ agus lachdunn’ ’us ciar ann,
 ’S e ’n dubh ’shnaithean riaghait air fad.

Farmad ’us mirun us fuath,
 Naimhdeas’ us gamhlas us fuachd;
 Is ole a’ ghlut-lionadh cléir’ e,
 Air fhalach le spéis ’us féin-uaill.

Buaidh, &c.

Tha 'n nàdur cho salach 's cho truaillidh,
 'S cho gràineil ri uaigh san leth steach;
 'S am fireantachd féin mar leac-uachdair
 G' an cumail an snuadh 's ann an dreach:
 Ach nuair a théid eudthrom r' a bruachaibh,
 'S a bhrùchdas i nuas a droch shamh
 Aithn'chidh gach neach tha mu'n cuairt d'i,
 G'um bheil i 'na h-uabhas air fad.

'Us teichibh iad uile le sgoim
 Nuair chi iad an stuth tha 'na broinn,
 'S bidh Eaglaisean falamh aig mòran
 'S an coireachean feòla gun ghreim.

Buaidh le, &c.

Bainne gun chàise, gun ìm iad,
 Gun bhlàthaich, gun bhrigh, no gun mheang,
 Doill gun leirsinn, gun súilean,
 Gun aithne, gun iùl, no gun chainnt:
 Fion-lios gun toradh, gun drùchd iad,
 Gun taise, gun sùgh, gun dad ann,
 Mar bhrù neo-thorrach, 's beul uaghach,
 Làn ciocrais 'us cruais, agus sannt.

Bràithrean Ghehasi a th' annt',
 Thréig iad a' chòir leis an t-sannt,
 "An àm so gu culaidhibh aodaich
 "A ghabhail o dhaoinibh le feall!"

Buaidh, &c.

Tha tuilleadh r'a innseadh dhe 'n truailleachd
 A bhàrr air na chual' thu do 'm beus,
 Dh' aicheadh iad Criosda mar uachdaran
 B' fhearr leo an tuarasdal féin;
 Caidlidh iad sios air an cluasaig,
 Ged thigeadh an ruaig air an treud;
 'S o'n ràinig mi 'n fhad so 'gan luaidh dhut,
 Is éigin domh suathadh r'an creud :—

“ Creideam an elachaibh ’s an aol,
 “ Creideam ’s a’ bhan-righ air ghaol
 “ Airgiod a chumail am làmhan,
 “ Dh’ fheuch ciol e tharas mi ’n t-saoghl’l.
 “ Buaidh, &c.

“ Creideam an erodh ’us an caoirich,
 “ Creideam an stiopainibh mòr;
 “ Creideam san duais tha mi faotainn,
 “ An t-airgiod, an gliob ’s an t-òr;
 “ Creideam san uachdaran thìmeil
 “ An aghaidh an ni a deir Pòl;”
 ’S o nach tig am bainne r’an caileachd
 Feumaidh iad Sà-bcist do ’n fheòil.

Dh’ ith iad i uile mar tha,
 Ach an clàigeann ’us bàs an dà laimh ;
 ’S do bhrigh gun do lot iad a casan,
 Cha dean i ceum astair gu brath,
 Buaidh, &c.

“ Creideam an cùmhnhanta gniomha,
 “ Creideam am dheanadas fein,
 “ Creideam sa’ Phàtronage bhrcugaich ;
 “ A dh’ ealaidh a stigh air a’ chléir ;
 “ A dh’ fhògair na teachdairean diadhaidh
 “ ’Nuair chunnaic iad iomhaigh na béist,
 “ ’Us Isean a’ Phap’ a bhi riaghlaadh
 “ An aite Chriosda Mac Dhé.”

Is uabhasach gràineil r’ a luaidh
 Gun d’ aicheadh iad gradh thoirt do’n Uan,
 Ag iar-bleoghan Gineil na Stàta,
 ’S nach faigh iad an sath fad an cuairt,
 Buaidh, &c.

Is éigin domh nise bhi crìochuachadh,
 'S innseadh mu ghniomharraibh chàich,
 Am *Protest* a tharruing na Diadhairean
 'S a chuir iad air beulthaobh na stat';
 Le dearbhaidhean soilleir o' n fhìrinn
 Air an toirt a mach dìreach o'n aithn';
 Cha 'n fhaigh iad fios-freagairt nan cùisean
 O chlaigeann gun suilean gu bràth.

Slighe Bhalain a th' ac',
 Agus crend Chain 's a' phae,
 Cioeras Esau 'us Achein,
 'S iad beachdan Nàmain am beachd,
 Buaidh, &c.

A' CHRIOCH.

